

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Čj.: 051 62/99-1503
Signatura: belas107

Oblastní pracoviště č. 5 Karlovy Vary
Okresní pracoviště Cheb

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola/školské zařízení:	16. mateřská škola, Do Zátíší 3, 350 02 Cheb
Identifikátor ředitelství:	IZO: 107 541 360
Ředitelka školy/zařízení:	Jana Nová
Zřizovatel:	Město Cheb, nám. Jiřího z Poděbrad 14, 350 20 Cheb
Příslušný školský úřad:	ŠÚ Cheb, Palackého 8, 350 02 Cheb
Termín inspekce:	16. a 17. března 1999
Inspektoři:	Mgr. Marie Vrátníková, Marie Behenská
Předmět inspekce:	Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Podmínky a průběh vzdělávání
Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá:	Roční plán činnosti MŠ, plány výchovné práce, vnitřní řád, přehledy docházky, přehledy výchovné práce, záznamy o dětech, zápisy z pedagogických porad

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

1 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti

Mateřská škola byla postavena zhruba před dvaceti lety původně jako společné zařízení jesle - mateřská škola na tehdy nově budovaném sídlišti. Jeslová oddělení byla na počátku devadesátých let zrušena a v současné době je v provozu pět tříd MŠ, z toho jedna speciální pro děti s vadami řeči. Jsou umístěny v pavilonech propojených spojovací chodbou. V objektu je také kuchyně a prádelna. Součástí areálu je velká zahrada.

Místnosti určené pro pobyt dětí jsou útulné, účelně zařízené. Prostorné herny poskytují dostatek místa pro hry i pohybové aktivity dětí. Z renovovaného dětského nábytku učitelky vytvořily dětmi oblíbené hrací koutky. Hraček a pomůcek je v mateřské škole dostatek. Jsou uloženy přehledně a děti si je mohou podávat samy bez pomoci dospělého. Pro zpestření her vytvářejí některé doplňky samy učitelky. Je nutno ocenit také vybavení pro pohybový rozvoj dětí (skluzavky, průlezka, tříkolky, relaxační bazén s míčky apod.). Při práci s dětmi učitelky často využívají klavíry, kterými jsou vybaveny všechny třídy. K dispozici je běžná audiovizuální technika (televize, video, přehrávače).

Mateřská škola je dobře vybavena také pro specializovanou péči. Učitelky využívají např. logopedické zrcadlo, různé pomůcky pro dechová cvičení, bzučáky apod.

Ke každé třídě patří kabinet na hračky, hygienické zařízení, šatna a přípravna jídla. V loňském roce byly vybudovány ve dvou třídách pro děti mladšího věku stálé ložnice.

Prostorové podmínky plně vyhovují potřebám provozu mateřské školy. Také vybavení a zařízení je na velmi dobré úrovni a umožňuje plnit výchovně vzdělávací program. Materiálně technické podmínky jsou celkově hodnoceny jako nadprůměrné.

2 Hodnocení psychohygienických podmínek

Ke dni inspekce bylo do mateřské školy zapsáno 87 dětí, což je asi o dvacet méně než umožňuje stanovená kapacita. Jsou rozděleny do tříd zpravidla podle věku. Mateřská škola integruje jedno dítě s tělesným postižením, dvanáct dětí mělo odložený začátek povinné školní docházky o jeden rok.

Režim dne rámcově vymezuje dobu pro spontánní a programově řízené aktivity a je uzpůsoben podmínkám jednotlivých tříd. Během dne se v mateřské škole střídají dva základní druhy činností. Jednak jsou to činnosti, které si děti volí podle vlastního přání. Samy si určují obsah i způsob provádění. Dále jsou to aktivity přímo organizované a řízené učitelkou. Dětem jsou nabízeny např. v průběhu ranních her, při pobytu venku a odpoledne. Pravidelně jsou zařazovány po dopolední svačině. Forma a způsob provedení vycházejí z konkrétního úkolu a obsahového zaměření. Učitelky při nich zohledňují individuální potřeby dětí.

V mateřské škole je zaveden pitný režim. Z hlediska správné životosprávy je dodržován tříhodinový interval mezi jídly. Délka poledního odpočinku je od jarních měsíců starším dětem zkracována podle jejich potřeb.

Třídy jsou slunné, světlé a spolu s ostatními místnostmi určenými pro pobyt dětí přiměřeně vytápěné. Výzdoba je vkusná, tvoří ji především práce dětí a společné práce dětí a učitelek. V mateřské škole je čisto a pořádek.

Při výchovné práci dbají učitelky o všestranný rozvoj dětí. Tomu odpovídají vhodné formy práce, režim dne i správná životospráva. Pozitivně lze hodnotit vyvážený podíl spontánních a řízených aktivit, nenásilné přechody mezi činnostmi bez prostojů a čekání, respektování věkových a individuálních zvláštností dětí, dodržování pitného režimu a celkově přívětivé prostředí. Psychohygienické podmínky lze proto hodnotit jako nadprůměrné.

3 Hodnocení personálních podmínek

V mateřské škole pracuje celkem devět učitelek včetně ředitelky. Všechny splňují předepsané odborné a pedagogické vzdělání. S ohledem na nižší počty zapsaných dětí pracují na zkrácené úvazky. Jejich délka praxe se pohybuje v rozpětí pěti až třiceti pěti let. Jedna učitelka ve speciální třídě vystudovala na pedagogické fakultě rozšiřující studium speciální pedagogiky pro MŠ, jedna absolvovala logopedický kurz.

Ředitelka školy má dlouholetou pedagogickou i řídicí praxi. Do funkce byla jmenována na základě konkurzního řízení.

O čistotu a chod zařízení pečují tři uklízečky (z toho jedna na částečný úvazek), školnice a údržbář (oba s úvazkem dvě hodiny denně).

Personální obsazení odpovídá podmínkám provozu. Při zajišťování péče o děti všichni zaměstnanci denně úzce spolupracují a jsou ochotni si pomáhat. Personální podmínky jsou s ohledem na uvedené skutečnosti hodnoceny jako nadprůměrné.

4 Plnění výchovně vzdělávacího programu

Plánování výchovně vzdělávací práce vychází z Programu výchovné práce pro mateřské školy (SPN 1984), měsíčních časově tematických plánů a hlavních úkolů pro školní rok vytýčených v ročním plánu činnosti. Kromě těchto materiálů čerpají učitelky náměty pro práci s dětmi i z nově vydávaných publikací pro předškolní výchovu. Jedná se např. o program všestranného rozvoje dítěte Šimon půjde do školy, osobnostně orientovaný model předškolní výchovy Jaro, Léto, Podzim, Zima (Portál 1997, 1998). Ve speciální třídě učitelky využívají metodický materiál Speciální pedagog v MŠ. Úkoly, jejichž náročnost je odstupňována pro mladší a starší děti, zařazují učitelky do týdenních nebo měsíčních tematických celků. Jsou v nich zastoupeny všechny výchovné složky (tělovýchovné činnosti, manipulační a technické dovednosti, rozvoj řeči, komunikativních dovedností, poznávacích procesů, rozvoj citový, mravní a sociální). Náměty ke spontánním i řízeným činnostem jsou dětem blízké, bezprostředně se týkají jejich života.

Hlavní důraz učitelky kladou na individuální práci s dětmi. Cílevědomě se věnují jejich přípravě na přechod do základní školy. Zařazují cviky k uvolňování ruky, pro správné držení tužky, obohacují slovní zásobu dětí, rozvíjejí jejich logické myšlení, zpřesňují pojmy, učí je orientaci v prostoru, vedou je k samostatnosti a vytrvalosti při dokončování započaté činnosti apod.

Náměty ke hrám i k řízeným činnostem vytvářejí pestrou nabídku příležitostí ke spontánnímu i záměrnému učení. Výchovně vzdělávací program mateřské školy rovnoměrně rozvíjí všechny složky osobnosti dítěte a reaguje na jejich potřeby. Výchovně vzdělávací program je plněn.

5 Hodnocení z hlediska kvality výchovně vzdělávací práce

V průběhu inspekce proběhly hospitace při dopoledních činnostech.

Volné hry zařazovaly učitelky zejména v ranních hodinách při scházení dětí, dále po řízeném zaměstnání po dopolední svačině, při pobytu venku a odpoledne. Děti se do nich zapojovaly podle vlastního zájmu a přání. Učitelky je vedly k samostatnosti při výběru i ukládání hraček. Pomáhaly a radily zejména nesmělým a nerozhodným. Samy občas do her vstupovaly a obohacovaly je o nové podněty. Doba volných her byla využita také k dobře plánovaným individuálním činnostem a rozhovorům. Děti si ve hrách procvičovaly dovednosti při práci s papírem, konstruktivních hrách, upevňovaly si správné formy chování v různých situacích, učily se spolupracovat apod. Mladší děti se učily správně zacházet s hračkami. Ve třídách panovala velmi dobrá nálada, nižší počty přítomných dětí umožňovaly výrazný individuální přístup. Také ukončování her a přechod k dalším činnostem byl klidný a nenucený.

Podmínky, organizaci a průběh volných her lze hodnotit jako nadprůměrné.

Ranní cvičení je do dopoledního programu zařazováno zpravidla každý den. Starší děti se převlékají do cvičebních úborů. Jsou samostatné a přiměřeně rychlé. Skladba cvičení odpovídala požadavkům na plnění úkolů v tělesné výchově. V úvodu bylo vždy zařazeno vydatné rozcvičení zaměřené na rozvoj hrubé motoriky, koordinace pohybů, reakce na sluchový i zrakový signál apod. Správnému provádění zdravotních cviků pro posilování a protahování svalů pro správné držení těla napomáhala nápaditá motivace a příklad učitelek. V rozcvičkách hodnocených jako vynikající děti velmi obratně cvičily s náčiním. Ve všech třídách se na cvičení těšily. Radostnou náladu umocňoval také vhodně zvolený hudební doprovod.

Skladba sledovaných ranních cvičení byla velmi dobře připravená. Celkový objem fyzické zátěže byl úměrný věku i pohybovým dovednostem dětí. S ohledem na uvedená pozitiva je ranní cvičení hodnoceno jako nadprůměrné.

Řízené činnosti byly zařazovány jednak v průběhu ranních her a jednak po dopolední svačině. Vhodně zvolený úkol děti zaujal a nápaditá motivace (obrázky, maňáskem, krátkým příběhem) je vždy pozitivně naladila. Na činnost z oblasti pracovní, výtvarné, hudební a jazykové výchovy se těšily. Učitelky diferencovaly nároky na děti podle věku, navazovaly na jejich předchozí znalosti a zkušenosti a respektovaly jejich individuální pracovní tempo.

V nadprůměrně hodnocených činnostech děti prokázaly velmi dobrou úroveň pracovních dovedností (stříhání, nalepování), odpovídající pohotovost ve vyjadřování a reakcích na otázky učitelky a samostatnost při zacházení s pomůckami. Drobnější metodické nedostatky se projevily v organizaci výtvarné výchovy při přípravě pracovních podmínek (místa na stole). Děti ve všech třídách mají bohatý repertoár písní a hudebně pohybových her. Jejich výtvarné práce jsou zdařilé, učitelky je seznamují s různými technikami.

Při řízených činnostech se prolínaly úkoly ze všech výchovných složek. Učitelky připravily dostatečné množství názorných pomůcek. Nápaditá motivace prohloubila zájem dětí o předkládané úkoly. Řízené činnosti jsou proto hodnoceny jako nadprůměrné.

Režimové momenty plynule prolínaly výchovně vzdělávacím programem. Učitelky podporovaly a upevňovaly samostatnost dětí při převlékání, úpravě zevnějšku a osobní hygieně.

Děti jsou podle svých schopností zapojovány do přípravy a organizace stolování. Jejich společenské a kulturní návyky (používání příboru, ubrousku) jsou utvářeny v souladu s jejich věkovými zvláštnostmi.

Návyky dětí v oblasti sebeobsluhy a hygieny jsou na odpovídající úrovni, průběh režimových momentů lze hodnotit jako nadprůměrný.

Základem **individuální práce** s dětmi je dobrá znalost dětské skupiny. Učitelky pozorují rozvoj jednotlivých dětí, na základě doporučení pedagogicko-psychologické poradny pro některé zpracovávají individuální programy rozvoje. Vývoj dětí ve speciální třídě pravidelně sleduje a kontroluje klinická logopedka. Úzce spolupracuje s oběma učitelkami.

Individuální péči o děti lze celkově hodnotit jako nadprůměrnou.

Práce s dětmi ve sledovaných činnostech byla velmi dobře metodicky připravená i provedená. Projevila se při ní výrazná individuální práce s dětmi. Mateřskou školu lze z hlediska úrovně výchovně vzdělávací činnosti celkově hodnotit jako nadprůměrnou.

6 Hodnocení z hlediska výsledků výchovy a vzdělávání

Mateřská škola se snaží svým výchovným působením doplňovat výchovu dětí započatou v rodině. V době inspekce se učitelkám dařilo navazovat s dětmi blízký citový kontakt a citlivě jim pomáhat při překonávání těžkostí.

Jednotlivé činnosti jsou organizovány tak, aby byly pro děti přitažlivé a zajímavé a vyvolávaly kladné citové zážitky. Nové poznatky a dovednosti získávají děti především prostřednictvím her. Učitelkám se dařilo připravovat velmi dobré podmínky také pro záměrné učení. Děti byly vedeny taktním a laskavým způsobem, učitelky jim ochotně poskytovaly radu a pomoc.

Velkou pozornost věnuje mateřská škola estetické výchově. Učitelky vedou pěvecký soubor, kroužek hry na flétnu, děti vystupují na „Vítání občánků“, které organizuje městský úřad. Navštěvují divadelní představení a koncerty v ZUŠ.

Průběh pobytu dětí je zpracován ve vnitřním řádu, jehož přílohou je režim dne. Rodiče s ním byli seznámeni na začátku školního roku.

Z hlediska rozvoje osobnosti dětí lze výchovné působení mateřské školy hodnotit jako nadprůměrné.

ZÁVĚRY

Posouzením sledované oblasti byla vymezena

Pozitiva:

- vybavení mateřské školy hračkami a pomůckami
- prostorové podmínky (hrací koutky) a vkusná výzdoba
- všestranná příprava dětí na přechod do základní školy
- průběh a organizace řízených činností i volných her
- úroveň pracovních dovedností dětí
- individuální práce s dětmi
- funkční záznamy o dětech

Mateřská škola pomáhá dětem hravým a nápaditým způsobem rozvíjet samostatnost, podporuje jejich osobní aktivitu a v neposlední řadě kultivuje sociální vztahy. Přirozeně spojuje výchovné a vzdělávací úkoly. S ohledem na uvedená pozitiva lze podmínky a průběh výchovné práce hodnotit jako nadprůměrné.

razítko

Podpisy inspektorek: vedoucí týmu Marie Vrátníková v. r.

členové týmu Marie Behenská v. r.

V Chebu dne 26. března 1999

Inspekční zprávu jsem převzala dne 2. dubna 1999

razítko

Podpis ředitelky školy Nová Jana v. r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy - zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání / odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: Město Cheb	9. dubna 99	76/99
Školský úřad: Cheb	9. dubna 99	75/99
Rada školy: -	-	-

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. ČŠI	Text
		NE

